

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ իրավունքների պահպանության և պաշտպանության մասին

I. Ընդհանուր դրույթներ

1. Սույն Արձանագրությունը մշակված է «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի XXIII բաժնի համաձայն և կարգավորում է մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ իրավունքների պահպանության և պաշտպանության ոլորտի հետ կապված հարաբերությունները:

2. Մտավոր սեփականություն ասելով հասկացվում է գիտության, գրականության և արվեստի ստեղծագործությունները, էլեկտրոնային հաշվիչ մեքենաների ծրագրերը (համակարգչային ծրագրերը), հնչյունագրերը, կատարումները, ապրանքային նշանները և սպասարկման նշանները, աշխարհագրական նշումները, ապրանքների ծագման տեղանունները, գյուտերը, օգտակար մոդելները, արդյունաբերական նմուշները, սելեկցիոն նվաճումները, ինտեգրալային միկրոսխեմաների տոպոլոգիաները, արտադրության գաղտնիքները (նոու-հառու), ինչպես նաև մտավոր սեփականության այլ օբյեկտներ, որոնց տրամադրվում է իրավական պաշտպանություն՝ միջազգային պայմանագրերին, Միության իրավունքը կազմող միջազգային պայմանագրերին և ակտերին ու անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան:

II. ՀԵՂԻՆԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ և ՀԱՐԱԿԻՑ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ

3. Հեղինակային իրավունքը տարածվում է գիտության, գրականության և արվեստի ստեղծագործությունների վրա: Երկի հեղինակին են պատկանում, մասնավորապես, հետևյալ իրավունքներ՝

- 1) ստեղծագործության նկատմամբ բացառիկ իրավունք,
- 2) հեղինակային իրավունք,
- 3) անվան իրավունք,

- 4) ստեղծագործության անձեռնմխելիության իրավունք,
- 5) ստեղծագործության բացահայտման իրավունք,
- 6) անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված այլ իրավունքներ:

4. Անդամ պետություններն ապահովում են ստեղծագործության նկատմամբ բացառիկ իրավունքի, համահետինակությամբ ստեղծագործության նկատմամբ բացառիկ իրավունքի պահպանման ժամկետների պահպանումը, որոնք չպետք է պակաս լինեն «Գրական և գեղարվեստական երկերի պահպանության մասին» 1886 թվականի սեպտեմբերի 9-ի Բեռնի կոնվենցիայով (1971 թվականի խմբագրությամբ). Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության «Մտավոր սեփականության իրավունքների՝ առևտրին առնչվող հայեցակետերի մասին» 1994 թվականի ապրիլի 15-ի Համաձայնագրով սահմանված ժամկետներից:

Անդամ պետությունների օրենսդրության մեջ կարող են ամրագրված լինել իրավունքների պահպանության մեջ ժամկետներ: Էլեկտրոնային հաշվողական մեթեսաների համար ծրագրերը (համակարգչային ծրագրեր)՝ ներառյալ ելակետային տեքստը և օբյեկտի կոդը, պահպանվում են որպես գեղարվեստական երկեր՝ «Գրական և գեղարվեստական երկերի պահպանության մասին» 1886 թվականի սեպտեմբերի 9-ի Բեռնի կոնվենցիայի համաձայն (1971 թվականի խմբագրությամբ):

Ժողովածու ստեղծագործությունները (հանրագիտարանները, հավաքածուները և այլ ստեղծագործություններ), որոնք նյութերի ընտրության կամ տեղաբաշխման առումով ստեղծագործական աշխատանքի արդյունք են, պահպանվում են առանց ժողովածու ստեղծագործության մաս հանդիսացող յուրաքանչյուր ստեղծագործության հեղինակների իրավունքներին վնաս հասցնելու: Ժողովածու ստեղծագործություն կազմողին է պատկանում ժողովածուի կազմման (նյութի ընտրություն և տեղաբաշխում) հեղինակային իրավունքը: Ընդ որում, ժողովածու ստեղծագործությունները պահպանվում են հեղինակային իրավունքով՝ անկախ նրանից, թե այն երկերը, որոնց վրա դրանք հիմնված են կամ որոնք դրանք ներառում են, հեղինակային իրավունքի օբյեկտ են, թե ոչ:

Ածանցյալ ստեղծագործությունները (թարգմանություններ, ադապտացված ստեղծագործություններ, երաժշտական դաշնակումներ և գրականության կամ գեղարվեստական ստեղծագործությունների այլ վերամշակումներ) պահպանվում են ստեղծագործությունների բնօրինակների հետ հավասար՝ առանց ստեղծագործության բնօրինակի հեղինակի իրավունքներին վնաս հասցնելու: Ածանցյալ ստեղծագործության հեղինակին է պատկանում այլ (բնօրինակ) ստեղծագործության իրականացված թարգմանության կամ այլ վերամշակման հեղինակային իրավունքը:

5. Անդամ պետությունները կինեմատոգրաֆիական ստեղծագործությունների առումով իրավատերերին իրավունք են ընձեռում թույլատրելու կամ արգելելու հեղինակային իրավունքով պահպանվող իրենց ստեղծագործությունների բնօրինակների կամ դրանց օրինակների առևտորային նպատակով իրապարակային վարձույթն այլ անդամ պետությունների տարածքում:

6. Կատարողների ստեղծագործական աշխատանքի արդյունքների (կատարման), հնչյունագրերի նկատմամբ գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքները և անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված այլ իրավունքներ համարվում են հեղինակային իրավունքներին հարակից իրավունքներ:

Կատարող (կատարման հեղինակ) է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որի ստեղծագործական աշխատանքի արդյունքում ստեղծվել է կատարում՝ արտիստ-կատարողը (դերասան, երգիչ, երաժիշտ, պարող կամ այլ անձ, որը դեր է կատարում, կարդում, ասմունքում, երգում, նվագում երաժշտական գործիք կամ այլ կերպ մասնակցում է գրականության, արվեստի կամ ժողովրդական երկերի կատարմանը, այդ թվում՝ էստրադային, կրկեսային, կամ տիկնիկային համարներին), ինչպես նաև ներկայացման ռեժիսոր-բեմադրիչը (անձը, որը բեմադրում է թատերական, կրկեսային, տիկնիկային, էստրադային կամ այլ թատերահանդիսային ներկայացում) և դիրիժորը:

Անդամ պետությունները փոխադարձ հիմունքներով անդամ պետությունների կատարողներին են տրամադրում հետևյալ իրավունքները՝

կատարման բացառիկ իրավունք.

անվան նկատմամբ իրավունք՝ հնչյունագրերի օրինակների վրա կամ կատարումն այլ կերպ օգտագործելիս սեփական անունը կամ կեղծանունը նշելու իրավունք, կատարողների խմբի անվանումը նշելու իրավունք՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կատարումն օգտագործելու բնույթով բացառվում է կատարողի անունը կամ կատարողների խմբի անվանումը նշելու հնարավորությունը,

անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված այլ իրավունքներ:

7. Կատարողներն իրականացնում են իրենց իրավունքները՝ պահպանելով կատարվող ստեղծագործությունների հեղինակների իրավունքները: Կատարողի իրավունքները ճանաչվում և գործում են՝ անկախ կատարվող ստեղծագործության հեղինակային իրավունքների առկայությունից և գործելուց:

8. Հնչյունագիր ստեղծող (արտադրող) է ճանաչվում այն անձը, որի նախաձեռնությամբ և պատասխանատվությամբ իրականացվել է կատարման հնչյունների կամ այլ հնչյունների առաջին ձայնագրումը կամ այդ հնչյունների ամրագրումը: Այլ ապացույցների բացակայության դեպքում, հնչյունագիր ստեղծող

(արտադրող) է համարվում այն անձը, որի անունը կամ անվանումը սովորաբար նշված է հնչունագրի օրինակի և (կամ) դրա փաթեթվածքի վրա:

Անդամ պետությունները անդամ պետությունների հնչունագրի ստեղծողներին (արտադրողներին) տրամադրում են հետևյալ իրավունքները՝

հնչունագրման բացառիկ իրավունք,

անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված այլ իրավունքներ:

9. Անդամ պետություններն ապահովում են կատարման բացառիկ իրավունքի, հնչունագրման բացառիկ իրավունքի նկատմամբ ժամկետների պահպանումը, որոնք չպետք է պակաս լինեն Առևտության համաշխարհային կազմակերպության «Մտավոր սեփականության իրավունքների» առևտության առնչվող հայեցակետերի մասին» 1994 թվականի ապրիլի 15-ի Համաձայնագրով և «Կատարողների, հնչունագրեր արտադրողների և հեռարձակող կազմակերպությունների պահպանության մասին» 1961 թվականի հոկտեմբերի 26-ի Միջազգային Կոնվենցիայով սահմանված ժամկետներից: Անդամ պետությունների օրենսդրության մեջ կարող են ամրագրված լինել իրավունքների պահպանության մեծ ժամկետներ:

10. Կոլեկտիվ հիմունքներով կառավարող կազմակերպություն է համարվում հեղինակներից, կատարողներից, հնչունագրեր ստեղծողներից (արտադրողներից) և հեղինակային ու հարակից իրավունքներ ունեցող այլ անձանցից ստացված իրավասությունների հիման վրա գործող կազմակերպությունը, եթե այլ բան նախատեսված չէ անդամ պետության օրենսդրությամբ, ինչպես նաև հեղինակային ու հարակից իրավունքների օբյեկտների օգտագործման համար վարձատրության ստացումը հեղինակների և այլ իրավատերերի կողմից ապահովելու նպատակով կոլեկտիվ հիմունքներով համապատասխան իրավունքների կառավարման ոլորտում կոլեկտիվ հիմունքներով կառավարող այլ կազմակերպություններից ստացված լիազորությունների հիման վրա գործող կազմակերպությունը:

Հեղինակային իրավունքների և հարակից իրավունքների օբյեկտներն օրինաչափ օգտագործելու հնարավորությունն ապահովելու նպատակներով՝ կոլեկտիվ հիմունքներով կառավարվող իրավունքների գործունեության հետ կապված հարաբերությունները Միության շրջանակներում կարգավորվում են միջազգային պայմանագրերով:

III. Ապրանքային նշաններ և սպասարկման նշաններ

11. Ապրանքային նշան և սպասարկման նշան (այսուհետ՝ ապրանքային նշան) է համարվում քաղաքացիական շրջանառության մի մասի մասնակիցների ապրանքները և (կամ) ծառայությունները քաղաքացիական շրջանառության մյուս

մասնակիցների ապրանքներից և (կամ) ծառայություններից անհատականացնելու համար ծառայող նշումը, որը պահպանվում է անդամ պետության օրենսդրության և այն միջազգային պայմանագրերի համաձայն, որոնց մասնակից են անդամ պետությունները:

Համապատասխան անդամ պետությունների օրենսդրական ակտերին՝ որպես ապրանքային նշան, կարող են գրանցվել բառային, պատկերային, ծավալային և այլ նշումներ կամ դրանց համակցությունները: Ապրանքային նշանը կարող է գրանցվել ցանկացած գույնով կամ գունային համադրությամբ:

12. Ապրանքային նշանի իրավատերը, անդամ պետության օրենսդրությանը համապատասխան, բացառիկ իրավունք ունի օգտագործելու ապրանքային նշանը և տնօրինելու այդ բացառիկ իրավունքը, ինչպես նաև իրավունք ունի այլ անձանց արգելելու օգտագործել համանման ապրանքների և (կամ) ծառայությունների առնչությամբ ապրանքային նշանին կամ նշումներին շփոթելու աստիճան նման նշանները:

13. Ապրանքային նշանի նախնական գործողության ժամկետը կազմում է 10 տարի: Նշված ժամկետը՝ ապրանքային նշանի իրավատիրոջ դիմումի համաձայն, կարող է անսահմանափակ քանակով երկարաձգվել՝ յուրաքանչյուր անգամ առնվազն 10 տարի ժամկետով:

Ապրանքային նշանի իրավական պաշտպանությունն անդամ պետության տարածքում կարող է վաղաժամկետ դադարեցվել բոլոր այն ապրանքների և (կամ) ծառայությունների կամ ապրանքների և (կամ) ծառայությունների մասի նկատմամբ, որոնց անհատականացման համար ապրանքային նշանը գրանցվել է տվյալ անդամ պետության տարածքում, այդ ապրանքային նշանը տվյալ անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով դրա գրանցումից հետո ցանկացած 3 տարվա ընթացքում անընդմեջ չօգտագործելու հետևանքով՝ բացառությամբ իրավատիրոջից անկախ հանգամանքներով ապրանքային նշանը չօգտագործելու դեպքերի:

Ապրանքային նշանին իրավական պաշտպանության տրամադրումը կարող է վիճարկվել և ճանաչվել անվավեր այն անդամ պետության օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով և հիմքերով, որի տարածքում տվյալ ապրանքային նշանը գրանցված է:

IV. ԵՎՐԱՍԻԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՊՐԱՆՔԱՅԻՆ ՆՇԱՆՆԵՐԸ և ԵՎՐԱՍԻԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐԸ

14. Անդամ պետություններն իրականացնում են Եվրասիական տնտեսական միության ապրանքային նշանների և Եվրասիական տնտեսական միության սպասարկման նշանների գրանցումը (այսուհետ՝ Միության ապրանքային նշան):

Միության ապրանքային նշանին բոլոր անդամ պետությունների տարածքում միաժամանակ ապահովվում է իրավական պաշտպանություն:

Որպես Միության ապրանքային նշան՝ կարող է գրանցվել միայն գրաֆիկական տեսքով տրամադրված նշումը:

Միության ապրանքային նշանի իրավատերը, անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան, բացառիկ իրավունք ունի օգտագործելու Միության ապրանքային նշանը և տնօրինելու այդ բացառիկ իրավունքը, ինչպես նաև իրավունք ունի այլ անձանց արգելելու օգտագործել համանման ապրանքների և (կամ) ծառայությունների առնչությամբ Միության ապրանքային նշանին կամ նշումներին շփոթելու աստիճան նման նշանները:

15. Անդամ պետությունների տարածքներում միության ապրանքային նշանի գրանցման, իրավական պաշտպանության և օգտագործման հետ կապված հարաբերությունները Միության շրջանակներում կարգավորվում են միջազգային պայմանագրերով:

V. Ապրանքային նշանի, Միության ապրանքային նշանի նկատմամբ բացառիկ իրավունքի սպառման սկզբունքը

16. Անդամ պետությունների տարածքներում կիրառվում է Միության ապրանքային նշանի, ապրանքային նշանի նկատմամբ բացառիկ իրավունքների սպառման սկզբունքը, համաձայն որի տվյալ ապրանքային նշանի, Միության ապրանքային նշանի օգտագործումը չի համարվում Միության ապրանքային նշանի, ապրանքային նշանի բացառիկ իրավունքի խախտում՝ այն ապրանքների նկատմամբ, որոնք իրավաչափորեն դրվել են քաղաքացիական շրջանառության մեջ անդամ պետությունների տարածքում՝ անմիջականորեն ապրանքային նշանի և (կամ) Միության ապրանքային նշանի իրավատիրոջ կամ այլ անձանց կողմից վերջինիս համաձայնությամբ:

VI. Աշխարհագրական նշումները

17. Աշխարհագրական նշումներ ասելով ենթադրվում է նշում, որը նույնականացնում է ապրանքը որպես անդամ պետության տարածքից, շրջանից կամ այդ տարածքի որևէ տեղանքից ծագող ապրանք, եթե ապրանքի որակը, համբավը կամ այլ բնութագրեր գլխավորապես պայմանավորված են դրա աշխարհագրական ծագմամբ:

18. Անդամ պետության տարածքում աշխարհագրական նշումները կարող են ապահովել իրավական պաշտպանությամբ, եթե այդպիսի իրավական

պաշտպանությունը նախատեսված է այդ անդամ պետության օրենսդրությամբ կամ միջազգային այն պայմանագրերով, որոնց մասնակիցն է այդ պետությունը:

VII. Ապրանքի ծագման տեղանունը

19. Ապրանքի ծագման տեղանունը, որի համար ապահովվում է իրավական պաշտպանությունը, է այն նշումն է, որը պարունակում է քաղաքային կամ գյուղական բնակավայրի, տեղանքի կամ այլ աշխարհագրական օբյեկտի ժամանակակից կամ պատմական, պաշտոնական կամ ոչ պաշտոնական, լրիվ կամ կրծատ անվանումը, ինչպես նաև այն նշումն է, որը աճանցվել է նման անվանումից և դարձել է հայտնի այն ապրանքի նկատմամբ դրա օգտագործման արդյունքում, որի առանձնահատկությունները բացառապես կամ գլխավորապես որոշվում են տվյալ աշխարհագրական տեղանքին բնորոշ բնապայմաններով և (կամ) մարդկային գործոններով:

Նշված դրույթները կիրառվում են այն նշման համար, որը հնարավորություն է տալիս նույնականացնելու ապրանքը որպես որոշակի աշխարհագրական օբյեկտի տարածքից ծագող ապրանք և, չնայած այն բանի, որ չի պարունակում տվյալ օբյեկտի անվանումը՝ հայտնի է դարձել տվյալ նշումը ապրանքի նկատմամբ օգտագործման հետևանքով, որի առանձնահատկությունները համապատասխանում են սույն կետի առաջին պարբերության մեջ նշված պահանջներին:

20. Ապրանքի ծագման տեղանուն չի համարվում այն նշումը, որը չնայած այն բանին, որ աշխարհագրական օբյեկտի անվանում է կամ պարունակում է այդ անվանումը՝ մտել է համընդհանուր գործածության մեջ որպես որոշակի տեսակի ապրանքի նշում, որը կապված չէ դրա արտադրության վայրի հետ:

Ապրանքի ծագման տեղանվան ապահովումն իրավական պաշտպանությամբ կարող է վիճարկվել և ճանաչվել անվավեր՝ անդամ պետությունների օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով և հիմքերով:

21. Ապրանքի ծագման տեղանունի նկատմամբ անդամ պետությունները նախատեսում են իրավական միջոցներ, որոնք հնարավորություն են տալիս շահագրգիռ կողմերին կանխարգելելու՝

1) ապրանքը նշելու կամ ներկայացնելու ժամանակ ցանկացած միջոցի օգտագործում, որը ցույց է տալիս կամ զուգորդություն է առաջացնում, որ այդ ապրանքը ծագում է իրական ծագման վայրից տարբերվող այլ աշխարհագրական շրջանից այնպես, որ դրա այդ ապրանքի աշխարհագրական ծագման առումով կարող է հանրությանը մոլորության մեջ գցել.

2) ցանկացած գործածություն, որն անբարեխսիղճ մրցակցության գործողություն է՝ «Արդյունաբերական սեփականության պահպանության մասին» 1883 թվականի մարտի 20-ի Փարիզի կոնվենցիայի 10-րդ հոդվածի իմաստով:

VIII. ԵՎՐԱՍԻԱԿԱՆ ՄԻԴԱՆԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՊՐԱՆՔԻ ԾԱԳՄԱՆ ՏԵՂԱՆՈՒՆԸ

22. Անդամ պետություններն իրականացնում են ԵՎՐԱՍԻԱԿԱՆ ՄԻԴԱՆԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՊՐԱՆՔԻ ԾԱԳՄԱՆ ՏԵՂԱՆՎԱՆ ԳՐԱՆՑՈՒՄ (այսուհետ՝ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՊՐԱՆՔԻ ԾԱԳՄԱՆ ՏԵՂԱՆՈՒՆ): ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՊՐԱՆՔԻ ԾԱԳՄԱՆ ՏԵՂԱՆՎԱՆ ԻԱՄԱՐ ԲՈԼՈՐ ԱՆԴԱՄ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՄԻՋԱՄԱՆԱԿ ԱՊԱՀՈՎՎՈՒՄ Է ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ:

23. Գրանցման, իրավական պաշտպանության և ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ԱՊՐԱՆՔԻ ԾԱԳՄԱՆ ՏԵՂԱՆՈՒՆՆ ՕԳՏԱԳՐՈՒԹԵԼՈՒ ԻԵՏ ԼԱՊՎԱԾ ԻԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԼԱՐԳԱՎՈՐՎՈՒՄ ԵՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՉՐՉԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ ԱռԼԱ ՄԻՋԱԳԳԱՅԻՆ ԱՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՎ:

IX. ԱՐՏՈՒՆԱԳՐԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ

24. Գյուտի, օգտակար մոդելի և արդյունաբերական նմուշի հայտնագործության իրավունքը պահպանվում է անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և հավաստվում է արտոնագրով, որը հաստատում է գյուտի, օգտակար մոդելի և արդյունաբերական նմուշի նկատմամբ առաջնությունը, հեղինակային ու բացառիկ իրավունքները:

25. Գյուտի, օգտակար մոդելի կամ արդյունաբերական նմուշի հեղինակին են պատկանում հետևյալ իրավունքները՝

1) գյուտի, օգտակար մոդելի, արդյունաբերական նմուշի բացառիկ իրավունքը,

2) հեղինակային իրավունքը:

26. Անդամ պետությունների օրենսդրությամբ նախատեսված առանձին դեպքերում գյուտի, օգտակար մոդելի կամ արդյունաբերական նմուշի հեղինակին են պատկանում նաև այլ իրավունքներ, այդ թվում արտոնագիր ստանալու իրավունքը, ծառայողական գյուտի, օգտակար մոդելի կամ արդյունաբերական նմուշի օգտագործման իամար վարձատրության իրավունքը:

27. Գյուտի, օգտակար մոդելի, արդյունաբերական նմուշի բացառիկ իրավունքի գործողության ժամկետը կազմում է՝

1) գյուտերի իամար՝ 20 տարուց ոչ պակաս,

2) օգտակար մոդելների իամար՝ 5 տարուց ոչ պակաս,

3) արդյունաբերական նմուշների համար՝ 5 տարուց ոչ պակաս:

28. Գյուտի, օգտակար մոդելի կամ արդյունաբերական նմուշի համար արտոնագիրը արտոնագրատիրոջը տալիս է բացառիկ իրավունք՝ օգտագործելու գյուտը, օգտակար մոդելը կամ արդյունաբերական նմուշը, անդամ պետությունների օրենսդրությանը չհակասող ցանկացած եղանակով, ինչպես նաև տալիս է այլ անձանց կողմից նշված առարկաների օգտագործումն արգելելու իրավունք:

29. Անդամ պետություններն իրավունք ունեն նախատեսելու արտոնագրով տրամադրվող իրավունքների սահմանափակում պայմանով, որ այդ սահմանափակումները չիհմնավորված վնաս չեն հասցնում գյուտի, օգտակար մոդելների կամ արդյունաբերական նմուշների բնականոն օգտագործմանը և անհիմն չեն ուժահարում արտոնագրատիրոջ շահերը՝ հաշվի առնելով երրորդ անձանց օրինական շահերը:

X. ՍԵԼԵԿԳԻՈՆ ՆՎԱՃՈՒՄՆԵՐԸ

30. Բոլոր տեսակների և կենդանիների ցեղատեսակների (սելեկցիոն նվաճումներ) նկատմամբ իրավունքի պահպանությունն իրականացվում է անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով:

31. Սելեկցիոն նվաճման հեղինակին են պատկանում հետևյալ իրավունքները՝

1) սելեկցիոն նվաճման բացառիկ իրավունքը,

2) հեղինակային իրավունքը:

32. Անդամ պետությունների օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում սելեկցիոն նվաճման հեղինակին են պատկանում նաև այլ իրավունքներ, այդ թվում՝ արտոնագիր ստանալու իրավունքը, սելեկցիոն նվաճումն անվանելու իրավունքը, ծառայողական սելեկցիոն նվաճումն օգտագործելու համար վարձատրության իրավունքը:

33. Սելեկցիոն նվաճման բացառիկ իրավունքի գործողության ժամկետը կազմում է 25 տարուց ոչ պակաս՝ բոլոր տեսակների, կենդանիների ցեղատեսակների համար:

XI. ԻՆՏԵԳՐԱԼԱՅԻՆ ՄԻԿՐՈՍԻՆԵՄԱՆՆԵՐԸ ՏՈՂՈՂՈԳԻԱՆՆԵՐԸ

34. Ինտեգրալային միկրոսինեմայի տողողոգիան նյութական կրիչի վրա ամրագրված ինտեգրալ միկրոսինեմայի տարրերի համախմբության և դրանց միջև կապերի տարածաերկրաչափական դասավորությունն է:

35. Ինտեգրալային միկրոսխեմայի տոպոլոգիայի նկատմամբ մտավոր սեփականության իրավունքը պահպանվում է անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան:

36. Ինտեգրալային միկրոսխեմայի տոպոլոգիայի հեղինակին են պատկանում հետևյալ իրավունքները՝

- 1) ինտեգրալային միկրոսխեմայի տոպոլոգիայի բացառիկ իրավունքը,
- 2) հեղինակային իրավունքը:

37. Անդամ պետությունների օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում ինտեգրալային միկրոսխեմայի տոպոլոգիայի հեղինակին են պատկանում նաև այլ իրավունքներ, այդ թվում՝ ծառայողական տոպոլոգիայի օգտագործման համար վարձատրության իրավունքը:

38. Ինտեգրալային միկրոսխեմայի տոպոլոգիայի բացառիկ իրավունքի գործողության ժամկետը կազմում է 10 տարի:

XII. Արտադրության գաղտնիքները (նոու-հաու)

39. Արտադրության գաղտնիք (նոու-հաու) են ճանաչվում ցանկացած տեսակի տեղեկություն (արտադրական, տեխնիկական, տնտեսական, կազմակերպչական և այլն), այդ թվում գիտատեխնիկական ոլորտում մտավոր գործունեության արդյունքների մասին տեղեկությունները, ինչպես նաև մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու եղանակների մասին տեղեկություններ, որոնք իրական կամ հնարավոր առևտրային արժեք են ներկայացնում՝ երրորդ անձանց անհայտ լինելու ուժով, որոնք չեն կարող օրինական հիմքերով հասանելի լինել երրորդ անձանց, և որոնց հանդեպ այդպիսի տեղեկության տիրապետողի կողմից առևտրային գաղտնիքի ռեժիմ է սահմանվել:

40. Արտադրության գաղտնիքներն (նոու-հաու) ապահովվում են իրավական պաշտպանությամբ՝ անդամ պետությունների օրենսդրության համաձայն:

XIII. Մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ իրավունքների պաշտպանության իրավակիրառ միջոցները

41. Մտավոր սեփականության օբյեկտների պաշտպանությանն ուղղված անդամ պետությունների գործողությունների համակարգումն իրականացվում է Միության շղանակներում միջազգային պայմանագրին համապատասխան:
